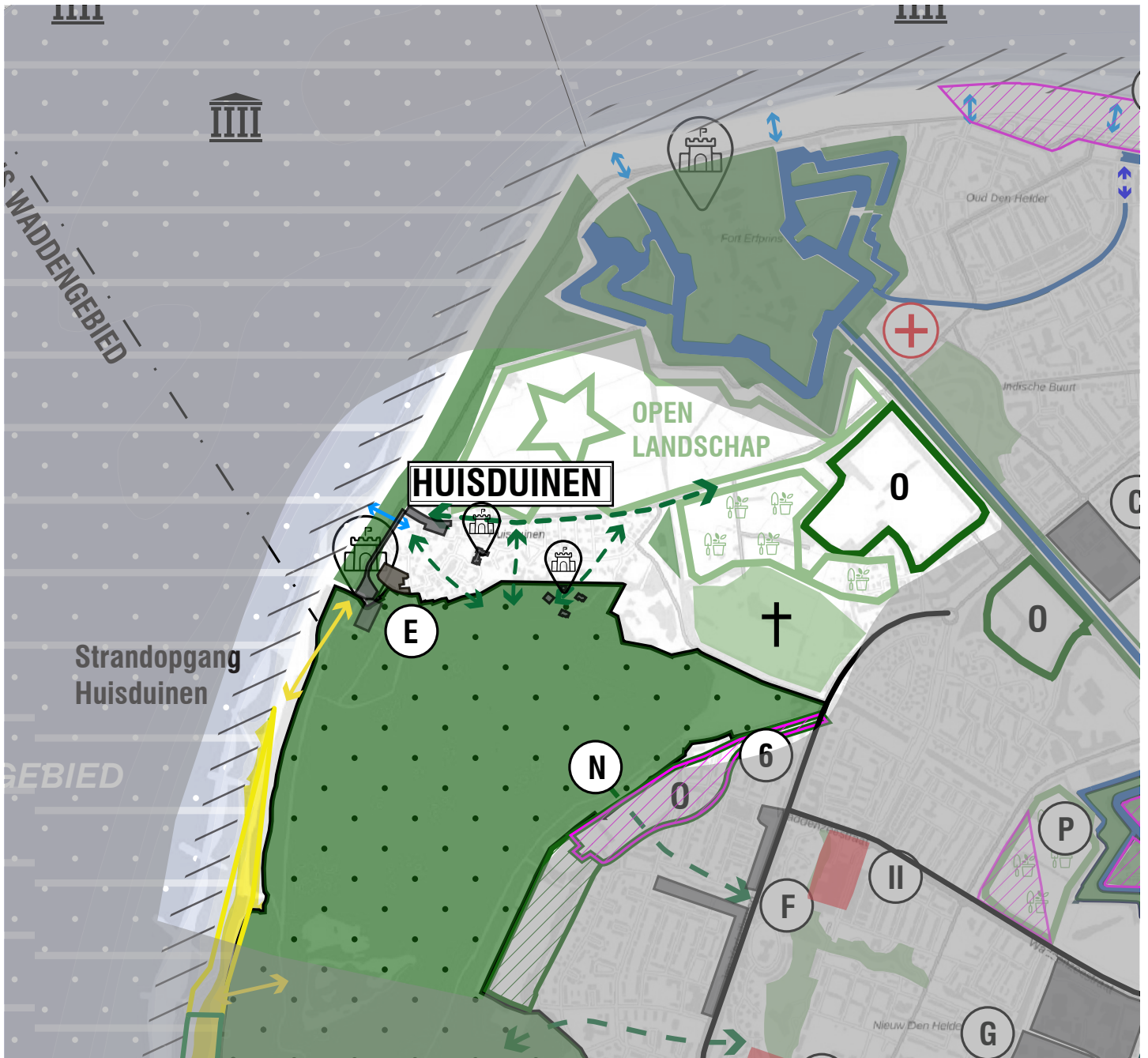

**Deelvisie
Huisduinen**

DEELVISIE - HUISDUINEN

- (RUIMTE VOOR) GROOTSCHALIG TIJDELIJK ZONNEPARK
- CENTRUMGEBIED
  - STADSHART / WILLEMSOORD
  - MARSDEEPSTRAAT
  - DUINPASSAGE
  - SCHOOTENPLAZA
  - DE RIEPEL
  - LOOPUYPARK
  - DORPERWEERTH
- HOOFDWEG
  - N 250
  - N 9
  - N 99
  - LANGEVLIET / NIEUWEG
  - WADDENZEESTRAAT / RAVELANWEG
  - JAN VERFAILLEWEG
  - SCHOOTENWEG
- ONTWIKKELINGEBIED <2030
  - DIJKKWARTIER
  - MOLENWERF
  - TRANSFORMATIE SPORTLAAN
  - WESTOEVER - NOORD
  - TILLENHOF 2
  - MEIDORNSTRAAT / JAN VERFAILLEWEG
  - TRANSFORMATIE BIJLWEG
  - STATION ZUID
  - INBREIDING SPORTPARK JULIANADORP
  - JULIANADORP - OOST
- STRAND, INCLUSIEF STRANDZONERING
  - NATUURSTRAND
  - SEIZOENSTRAND
  - RECREATIESTRAND
- STRANDOPGANG + NAAM
- DIJKOPGANG
- GEREALISEERD NNN - GEBIED
- GEREALISEERD NATURA 2000 GEBIED
- ZEEGEBIED MET NATURA 2000 STATUS

- BEDRIJVENTERREIN
  - WESTOEVER
  - AMBACHTSWEG
  - DE DOGGER
  - OOSTOEVER
  - KOOPPUNT
  - KOOPHAVEN (GEMEENTE HOLLANDS KROON)
- ZOEKGEBIED ONTWIKKELING >2030
  - DIJKKWARTIER - WEST
  - DIJKKWARTIER - OOST
  - STREEPJESBERG - NOORD
  - LANDE VAN BERTS
  - HOEK WADDENZEESTRAAT - TEXELSTROOMLAAN
  - BINNENZIJDE FORT DIRKSZ. ADMIRAAL
  - LANGS DE NIEUWEG
  - QUELDERDIJN LANGS SCHOOTENWEG
  - SCHOOTEN - NOORD
  - BINNENZIJDE NOORDERHAAKS
  - WILLEM ALEXANDERHOF BUITEN ZUIDERHAAKS
- OPEN LANDSCHAP
- PARKGROEN
- STELLING DEN HELDER
- FORTEN STELLING DEN HELDER
- SPORTPARK / GEBIED
- VOLKSTUINEN

- ZOEKGEBIED UITBREIDING KADERUIMTE
- ZOEKGEBIED CIVIEL - MARINE SAMENWERKING
- GROOTSCHALIGE DETAILHANDEL
- FIETS - KANOROUTE
- SPOOR NS
- HUISDUINEN
- WOONKERN / WIJK
- ZOEKGEBIED WONEN / WERKEN >2030
  - BURGEMEESTER RITMEESTERWEG
  - BEDRIJVENTERREIN WESTOEVER
- BEGRAAFPLAATS
- REALISEREN NATUUR / LANDSCHAP
- REALISEREN GROENE / NATUURLIJKE VERBINDING
- VERSTERKING WATERKERING
- DUURZAAMHEIDSCENTRUM DE HELDERSE VALLEI

Inleiding & context

Huisduinen is een klein kustdorp, gelegen op de overgang tussen de Noordzee en de Waddenzee en ingeklemd tussen duinen en polder. Bovendien is Huisduinen de oudste kern binnen de gemeente, met een lange historie van (onder andere) strijd tegen de zee, walvisvaart en militair gebruik. Het spectaculaire landschap, de tastbare (overblijfselen van de) geschiedenis en het eigen karakter van het dorp maken Huisduinen en omgeving een bijzonder gebied, die vraagt om een visie voor de toekomst.

De opgave voor Huisduinen is een balans te vinden tussen natuur, authenticiteit van het dorp & ambities. De waarden (geschiedenis, ligging, natuur, cultuurhistorie) vertalen zich in Huisduinen tot een woonomgeving waarover de inwoners zeer tevreden zijn. De binding is sterk en men is trots op het dorp. Huisduinen is een van de populairste woonlocaties in de gemeente en wordt door sommigen beschouwd als 'villawijk van Den Helder'.

De genoemde waarden worden niet enkel ervaren door de bewoners van Huisduinen. De rust en ruimte van de natuurgebieden (Grafelijkheidsduinen, Huisduinerpolder en strand) worden door bewoners vanuit heel Den Helder gebruikt voor recreatie. De aantrekkingskracht van strand en cultuurhistorie (Fort Kijkduin, vuurtoren 'De Lange Jaap') ligt op een hoger schaalniveau. Toeristen en dagrecreanten weten deze goed te vinden vanuit de regio en verder. De vuurtoren geldt tevens als een icoon van Den Helder.

Deze visie geeft een integrale ontwikkelrichting voor het dorp Huisduinen en haar natuurlijke omgeving en beschrijft de ambities om het dorp kleinschalig verder te laten ontwikkelen.

Afbeelding: De Huisduiner Polder en de iconische 'Lange Jaap'

Afbeelding: Uitzicht over de zee en Texel vanaf de Helderse Zeedijk

Afbeelding: Badhuisstraat met typische 'Oostenrijkse woningen'

Visie

Als uitgangspunt voor Huisduinen stellen we dat het dorp zich kleinschalig verder kan ontwikkelen, op basis van de huidige kwaliteit van natuur, cultuur en sfeer. De kwaliteiten van het dorp waarover brede tevredenheid bestaat vragen niet om grote veranderingen en moeten zoveel mogelijk beschermd worden ('Niet meegaan in de vaart der volkeren en conserveren is ook een kwaliteit'). Daar tegenover staat dat sommige gebieden een versterking kunnen gebruiken om de kwaliteit van het geheel te versterken. Hier geldt 'behoud door gebruik', cultureel erfgoed wat niet (optimaal) benut wordt zal op lange termijn achteruit gaan en zijn waarde kunnen gaan verliezen. Daarom kiezen we voor ontwikkeling, op een passende en kleinschalige wijze.

Als antwoord op het dilemma tussen 'conserveren' en 'behouden door ontwikkeling' wordt geformuleerd: organisch ontwikkelen, waarbij een hoge kwaliteit leidend is en door een kenmerkend en kleinschalig karakter de rust en identiteit van het dorp gewaarborgd blijft. Hierbij zal Huisduinen kleinschalig verder ontwikkelen op toeristisch gebied, gericht op specifieke doelgroepen. De woonkwaliteit in het dorp wordt vastgehouden en waar mogelijk versterkt door toevoeging van sfeer en ruimtelijke kwaliteit.

Op basis van deze ontwikkelrichting zal er voor deelgebieden een verschillende aanpak gekozen worden. De meer toeristische zijde van Huisduinen, ruwweg tussen Fort Kijkduin en het Dorpsplein langs de toegang tot het strand en de dijk, krijgt ruimte om kleinschalig door te ontwikkelen. Binnen het dorp en in de omliggende natuurlijke omgeving staat vooral behoud en versterking van de hoge kwaliteit centraal, zonder dat dit breed gedragen initiatieven onmogelijk maakt. Voorkomen wordt dat het dorp niet met de toekomst mee gaat, de uitdaging is juist om dit te laten passen binnen de huidige kwaliteiten.

❖ De natuurlijke omgeving behoudt zijn huidige kwaliteit

Voor de natuurlijke gebieden in Huisduinen betekent doorontwikkeling binnen het karakter van Huisduinen dat het huidige karakter wordt vastgehouden en wordt gewerkt aan behoud en versterking van de aanwezige kwaliteit.

Grafelijkheidsduinen

De Grafelijkheidsduinen zijn beschermd natuurgebied (Natura 2000) en voor een deel ontoegankelijk. De belangrijkste reden hiervoor is de bescherming van de hoge natuurwaarde in het gebied en kwetsbare soorten die daarbinnen leven, zoals de tapuit. Ook de begrazing van het gebied speelt hierin een rol. Grote veranderingen in het beheer en het karakter van het gebied zijn niet gewenst en ook niet nodig. De kwaliteit van de duinen wordt breed gewaardeerd. Deze waardering zorgt echter ook voor een behoorlijke recreatiedruk en vraag om een groter deel van het gebied open te stellen voor recreatie. Deze wensen verhouden zich lastig tot de bescherming van het gebied.

Om meer ruimte te geven voor recreatie in de duinen zetten we in op de transformatie van een aantal afgestoten sportvelden in het zuidelijke deel van sportpark De Streepjesberg, langs de rand van Nieuw Den Helder. Deze natuurontwikkeling op de Streepjesberg versterkt zowel de natuurwaarden van de Grafelijkheidsduinen als de beleefbaarheid van het gebied vanuit Nieuw Den Helder. Bestaande wandel- en fietsroutes vanuit Huisduinen kunnen hieraan worden verbonden, waardoor een groter deel van de duinen beleefbaar wordt en de recreatieve druk op de Grafelijkheidsduinen beter gespreid kan worden. Ook zetten gemeente en Landschap Noord-Holland, beheerder van de Grafelijkheidsduinen, in op spreiding van de recreatiedruk naar andere gebieden, zoals de Huisduinerpolder.

Huisduinerpolder

De Huisduinerpolder is een historische, kleinschalige polder die vooral gekenmerkt wordt door kleinschalig agrarisch gebruik en natuur. De polder is door de Provincie Noord-Holland aangewezen als NNN-gebied (Natuurnetwerk Nederland, een beschermingsregime voor natuurgebieden). Voor een belangrijk deel heeft de polder echter een agrarische invulling, met kleinschalige vee- en paardenhouderij. We streven naar een goede combinatie tussen beide functies in deze bijzondere, historische polder. Om het open karakter van het gebied te beschermen gaan we verrommeling van het

gebied tegen. Hierbij is in principe geen ruimte voor nieuwe bebouwing, met uitzondering voor een enkele schuilstal voor het vee en de paarden die in de polder aanwezig zijn.

In samenspraak met de beheerder, Landschap Noord-Holland, zetten we in op het beschermen en herstellen van de aanwezige natuurwaarden in de polder. Daarnaast wordt gezamenlijk gestreefd naar een goede recreatieve route via de Grasdijk, waarmee een alternatief geboden kan worden voor de Grafelijkheidssduinen waar de recreatieve druk op sommige plaatsen behoorlijk hoog is.

Behoud vuurtoren 'De Lange Jaap'

De gietijzeren vuurtoren 'De Lange Jaap' is al sinds de ingebruikname in 1878 een beeldbepalend icoon voor Huisduinen en de rest van de gemeente. Met zijn hoogte van ruim 63 meter torent dit icoon letterlijk uit boven de Huisduinerpolder en de rest van de omgeving en domineert de vuurtoren de horizon. Dit feit wordt in het donker nog verder versterkt, wanneer de lichtsignalen van De Lange Jaap tot ver in de omtrek te zien zijn. De vuurtoren hoort onmiskenbaar bij Huisduinen en haar natuurlijke omgeving en is niet weg te denken. Vanwege scheuren in de vloeren is de vuurtoren al lange tijd niet toegankelijk voor publiek.

In 2021 werd echter bekend dat door eigenaar Rijkswaterstaat scheuren zijn ontdekt in de wandpanelen, die ervoor zorgen dat de constructie mogelijk acuut onveilig is. Vanuit Rijkswaterstaat is erkend dat er eerder maatregelen hadden moeten worden genomen en wordt een uiterste poging gedaan om tot herstel van de vuurtoren over te gaan. De gemeente zet zich, net als veel inwoners, ondernemers en andere partijen, in voor behoud van de Lange Jaap en spant zich in om partijen te bewegen om tot oplossingen hiervoor te komen.

Kust & strand(zone)

Huisduinen bevindt zich op de overgang tussen de Noordzee en de Waddenzee, gesymboliseerd door 'Paal 0'. Beide zeeën zijn bepalend voor het karakter en de historie van Huisduinen. Als beschermde natuurgebieden zijn beiden ook belangrijk voor de natuur en de natuurlijke omgeving van Huisduinen. Het strand en de strandzone zijn daarnaast van groot belang voor het toerisme en (dag)recreatie in Huisduinen. Hier bevindt zich een groot deel van de horeca en overnachtingsmogelijkheden in het dorp. Daarnaast zijn ook Fort Kijkduin en de eerste toegang tot het strand vanaf Den Helder hier te vinden. Het strand bij Huisduinen heeft een duidelijk karakter als familiestrand. In het seizoen is er ruimte voor een strandpaviljoen en eventueel andere (kleinschalige) voorzieningen voor dagrecreatie op het strand.

❖ Woningbouw in Huisduinen gebeurt op een organische wijze

De woonkwaliteit van Huisduinen is zeer goed en Huisduinen staat bekend als een van de meest gewaardeerde woonlocaties in de gemeente Den Helder. We willen deze kwaliteit vast houden en waar mogelijk nog verder te verbeteren. Door de natuurlijke omgeving van Huisduinen is de ruimte voor uitbreiding van het dorp beperkt. Met de realisatie van het OS&O terrein heeft Huisduinen recent een verhoudingsgewijs stevige uitbreiding gerealiseerd en grootschalige nieuwbouw wordt voor de komende jaren niet voorzien op Huisduinen. Wel kunnen hier en daar woningen worden toegevoegd, bijvoorbeeld op vrijkomende locaties of door ontwikkeling op bestaande kavels. Dit kan ook door initiatiefnemers in Huisduinen zelf gedaan worden, op basis van particulier opdrachtgeverschap.

De behoefte vanuit de inwoners van Huisduinen ligt vooral bij specifieke woningtypen, levensloopbestendige woningen voor oudere inwoners en kleinere, betaalbare huizen, zodat kinderen op het dorp kunnen blijven wonen. De ruimte is beperkt om deze behoefte binnen Huisduinen te realiseren. Wel kan dit deels worden gerealiseerd door middel van aanpassingen aan bestaande woningen. Daarnaast is het van belang om richting de toekomst rekening te houden met grote vraagstukken, zoals de energietransitie en klimaatadaptatie.

Tillenhof 2

Tillenhof 2 is een voormalige locatie van Rijkswaterstaat, gelegen aan de voet van het Admiraal Verhuellplein. Voor de ontwikkeling van Tillenhof 2 zet de gemeente in op een integrale combinatie van wonen en bezoekersparkeren voor recreanten. Ook landschapsherstel is een belangrijk aandachtspunt. In het gebied spelen er zorgen wat betreft de sociale veiligheid van het gebied. Door de beschutte ligging zijn er weinig ogen op het gebied gericht en leent het terrein zich daarmee voor ongewenste activiteiten. Door het toevoegen van kleinschalige woningbouw aan het gebied kan de sociale veiligheid in het gebied flink worden verbeterd. Verbetering van de wandelverbindingen en een goede sturing van

verkeersstromen tussen Tillenhof 2 en het Admiraal Verhuellplein zijn andere aandachtspunten voor de uiteindelijke invulling van dit gebied.

Duurzaamheid

Het levensloopbestendig maken van bestaande woningen voor ouderen om daar langer thuis te kunnen blijven wonen is een goed voorbeeld van initiatieven die bewoners, gemeente en andere partijen kunnen uitwerken om Huisduinen duurzamer te maken. In vroeger tijden konden ouderen in het bejaardenhuis in Huisduinen ("Avondrust") terecht. Tegenwoordig wordt echter ingezet op het langer thuis laten wonen van ouderen. Een groot deel van de woningvoorraad is echter nog niet (voldoende) geschikt. Dit vraagt om een gezamenlijke aanpak van de gemeente en eigenaren.

Ook initiatieven op het gebied van duurzame energieopwekking (wind-, zon- & getijdenstroom) kunnen gemeente, bewoners en andere partijen samen oppakken. We hebben als ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn in de gemeente Den Helder. De gemeente speelt hierin een stimulerende rol, maar is ook afhankelijk van acties van bewoners en bedrijven om te komen tot goede, haalbare oplossingen voor verduurzaming. Belangrijk hierbij is dat ook rekening wordt gehouden met het landschap en het karakter van Huisduinen.

We streven naar een openbare ruimte die bestand is tegen extremere weersomstandigheden in de toekomst, als gevolg van klimaatverandering. De gemeente zal bij herinrichting van openbare ruimte klimaatadaptieve maatregelen nemen, te beginnen op punten waar op dit moment al geregeld problemen, zoals wateroverlast, spelen.

Voor grote vraagstukken, zoals het verduurzamen van Huisduinen, is samenwerking tussen bewoners, ondernemers, gemeente en andere partijen van groot belang. Ook de inbreng van kennis, bijvoorbeeld vanuit het onderwijs, kan een belangrijke rol spelen. In de toekomst zullen dergelijke netwerken steeds belangrijker worden voor de aanpak van complexe problemen. Om hiervan te profiteren is niet alleen organisatie van dergelijke netwerken belangrijk, maar zijn ook fysieke plekken nodig om deze bij elkaar te brengen. Op Huisduinen kunnen bijvoorbeeld het Dorpshuis en Fort Kijkduin hier een belangrijke rol in spelen.

Voorzieningen

Het Dorpshuis is een belangrijke voorziening voor de bewoners van Huisduinen. Het fungeert als ontmoetingsplek, biedt onderdak aan het verenigingsleven en vanuit het Dorpshuis wordt door bewonersorganisatie Huisduiner Belang een breed scala aan sociale en maatschappelijke activiteiten georganiseerd.

Verder zijn er slechts weinig voorzieningen in het dorp. Nieuw Den Helder ligt echter slechts op geringe afstand en biedt dagelijkse voorzieningen. Daarnaast biedt het centrum van Den Helder een breder scala aan voorzieningen op het gebied van o.a. cultuur, leisure en detailhandel. Het draagvlak voor extra voorzieningen, bijvoorbeeld op zichzelf staande detailhandel in het dorp, is beperkt en om deze reden wordt hier niet op ingezet.

❖ Auto te gast in Huisduinen

In lijn met het karakter van Huisduinen, waarin rust en ruimte een belangrijke rol innemen, krijgt de auto een minder prominente plaats op de weg in Huisduinen. Hierdoor ontstaat meer ruimte voor fietsers en voetgangers. De strandzone, lopend vanaf het Dorpsplein tot Fort Kijkduin, richten we in als een verblijfsgebied voor bewoners en bezoekers.

Meer ruimte voor fietsers en voetgangers

Door herinrichting en ingrepen waar nodig krijgen fietsers en voetgangers meer ruimte binnen het dorp. Toeristen en recreanten worden aangemoedigd om zoveel mogelijk op de fiets te komen, dit doen we onder meer door goede fietsenstallingen en/of rekken bij de toegang tot het strand bij Fort Kijkduin en onder aan de dijk beschikbaar te stellen. Wegen in het dorp richten we zo in dat de snelheid wordt geremd en hard rijden lastiger of zelfs onmogelijk wordt. Op dit moment nodigen een aantal wegen in Huisduinen uit tot te hard rijden, waardoor overlast en gevaarlijke situaties ontstaan. Dit is onwenselijk en past niet bij het karakter van Huisduinen, als rustig en gastvrij dorp.

Verblijfsgebieden

Het Dorpsplein is met voorzieningen als het Huisduiner Kerkje en het Dorpshuis het centrum van Huisduinen. Het plein speelt een belangrijke rol als ontmoetingsplek, met name ook tijdens feestdagen en evenementen als de Huisduiner Kermis en de intocht van de strandzesdaagse. Hiermee is dit een belangrijk verblijfsgebied, waar doorgaand autoverkeer te gast is ten opzichte van fietsers, wandelaars en mensen die op het plein verblijven. Op het plein komt het omringende duinlandschap terug in het groen en de aankleding van het plein. Hiermee is de openbare ruimte ook beter ingericht op zwaardere buien in de toekomst en zijn eerdere problemen met de afwatering op en rond het plein opgelost. Ook biedt het verblijfsgebied ruimte voor de evenementen die het dorpsleven in Huisduinen kenmerken, zoals de Huisduiner Kermis en de intocht van de Strandzesdaagse.

We hebben de ambitie om de kwaliteit van het verblijfsgebied op het Dorpsplein, dat momenteel loopt tot aan de Zeeweg en de voet van de Helderse Zeewering, verder door te trekken tot aan Fort Kijkduin. Hierdoor wordt dit gebied, waar de toeristische en recreatieve activiteiten van Huisduinen zich concentreren, aantrekkelijker voor bezoekers en krijgt langzaam verkeer ook daar meer ruimte ten opzichte van de huidige situatie. De aanleg van een aantrekkelijke dijkopgang, in aansluiting op de recente herinrichting van het Dorpsplein, biedt ook een kwalitatieve impuls aan het gebied en maakt de relatie tussen de dijk en het Dorpsplein, als centrum van Huisduinen sterker. Hiermee ontstaat een aantrekkelijk gebied voor bewoners en bezoekers ontstaan, lopend van het Dorpsplein langs de dijk tot aan het Fort Kijkduin en het strand.

Afbeelding: Het Dorpsplein is heringericht als aantrekkelijk, groen en autoluw verblijfsgebied

Afbeelding: Impressie van een aantrekkelijke dijkopgang op de kop van de Badhuisstraat

Parkeren

Parkeren voor bewoners wordt zoveel mogelijk opgelost op eigen erf of in eigen straat. Het type woningen en de ruimte opzet van Huisduinen bieden hier voldoende ruimte voor. Voor het cultureel erfgoed en de horecagelegenheden in de strandzone is voldoende parkeergelegenheid een belangrijke voorwaarde. Hoewel wordt ingezet op het stimuleren van fietsen en wandelen zal ook in de toekomst behoefte blijven aan parkeergelegenheid in dit gebied. De beschikbare ruimte voor parkeren bestaat voornamelijk uit het Admiraal Verhuellplein (plein voor Fort Kijkduin). Uit parkeeronderzoek is gebleken dat het inzetten van een gedeelte van de locatie Tillenhof 2 het beste alternatief is om als 'overloopgebied' te fungeren van de parkeerplaatsen op het Admiraal Verhuellplein. De parkeerbehoefte is echter niet dusdanig groot dat het hele gebied hiervoor moet worden ingericht. Voor het Tillenhof wordt daarom ingezet op een integrale combinatie tussen wonen en parkeren, waarmee grote pieken in de (recreatieve) parkeervraag kunnen worden opgevangen.

Het Admiraal Verhuellplein heeft momenteel een matige uitstraling, slecht passend bij het monumentale fort aan het plein. Met de ambitie om het Admiraal Verhuellplein en een deel van de Zeeweg her in te richten tot een aantrekkelijk (verblijfs)gebied dat aansluit op het Dorpsplein wordt gestreefd naar een passende uitstraling. Gezien de belangrijke rol van het Admiraal Verhuellplein voor het parkeren in de strandzone wordt hier rekening mee gehouden bij toekomstige herinrichting.

Fiets- en wandelroutes

Rondom het dorp zijn mooie fiets- en wandelroutes in de natuurlijke omgeving, maar deze zijn niet altijd even goed terug te vinden in Huisduinen. Ambitie is om bij herinrichting van wegen binnen het dorp een goede aansluiting te maken op deze fiets- en wandelroutes.

De Grasdijk is onderdeel van de Napoleonroute door Den Helder en Huisduinen en vormt een belangrijke recreatieve route tussen Fort Kijkduin en de rest van De Stelling Den Helder. Ook biedt deze recreatieve route bewoners en bezoekers de kans om te genieten van de natuur in de Huisduiner Polder. Door de hoge druk op de beschermde Grafelijkheidsduinen zoeken gemeente en Landschap Noord-Holland gezamenlijk naar manieren om de recreatieve druk te verspreiden over het gebied. De Huisduiner Polder en fiets- en wandelroutes door het gebied heen richting stad en Stelling biedt een interessant alternatief op het duingebied.

Toegangswegen

Door de natuurlijke omgeving van Huisduinen kan slechts via drie toegangswegen (Duinweg, Huisduinerweg & Schapendijkje) het dorp bereikt worden vanuit Den Helder. Ook zijn er enkele fiets- en wandelroutes waarmee het dorp 'binnendoor' bereikt kan worden. Voor de bereikbaarheid van Huisduinen is het van belang dat het Schapendijkje open blijft als volwaardige weg voor auto's, met verkeersremmende maatregelen waar nodig. De verkeersveiligheid voor fietsers op deze toegangswegen is een belangrijk aandachtspunt voor de gemeente, waaraan aandacht wordt besteed bij de (her)inrichting van deze wegen.

❖ Kleinschalig toerisme rondom strand, dijk en militair cultureel erfgoed

In Huisduinen is er zowel sprake van kleinschalig kusttoerisme als van 'stedelijk toerisme', op basis van het aanwezige militair cultureel erfgoed. Ook de kenmerkende uitstraling van Huisduinen zelf is een toeristische trekker. Op basis van deze elementen kan het toerisme in Huisduinen kleinschalig verder worden ontwikkeld. Dit past ook goed binnen de opgave om de toeristische sector in Den Helder verder te ontwikkelen, als belangrijk onderdeel van de economie. Toeristische ontwikkelingen sluiten zoveel mogelijk aan bij de huidige sfeer en versterken de kwaliteiten die er al zijn, zoals het militair-cultureel erfgoed, het familiestrand bij Huisduinen en de uitzichten vanaf de Helderse Zeedijk.

Strand(opgang)

Iets voorbij Fort Kijkduin is de eerste strandopgang vanaf de stad Den Helder te vinden. Het strand bij Huisduinen heeft een duidelijk karakter als familiestrand. In het seizoen is er ruimte voor een strandpaviljoen en eventueel andere (kleinschalige) voorzieningen voor dagrecreatie op het strand. Kleinschalige projecten die goed in de strandzone en bij de sfeer van het dorp zouden kunnen passen zijn (durf)watersport met bijbehorende voorzieningen, gezondheid/wellness en kunst/cultuur. Het "buitenbad" in zee is kenmerkend voor Huisduinen en moet zijn unieke eenvoud behouden.

Door de strategie van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) om door verzanding de huidige duinenrij te versterken is de bereikbaarheid van het strand vanuit Huisduinen onder druk komen te staan. Door dagrecreanten uit Den Helder en de regio (veelal families) wordt deze opgang echter veelvuldig gebruikt, vanwege de mogelijkheden om dichtbij te parkeren en de eenvoudige toegang tot het strand. Tevens vormt deze strandopgang de toegang tot het strand voor onder andere hulpdiensten, strandtenthouders en de kustzeilvereniging (auto met boottrailers). De bereikbaarheid van het strand is belangrijk en daarom is gezocht naar oplossingsrichtingen. We realiseren aan de zeezijde van de duinen een nieuwe strandopgang tussen Fort Kijkduin en strandpaviljoen Factor 30.

Fort Kijkduin, Atlantikwallmuseum en Flagruko bunker

Huisduinen kent een aanzienlijke hoeveelheid interessant militair-cultureel erfgoed, als gevolg van de unieke ligging aan de Noordzee en de nabijheid van marinestad Den Helder. Het bekendste militair cultureel erfgoed in Huisduinen is Fort Kijkduin, dat stamt uit de Napoleontische tijd. Na tot in de Tweede Wereldoorlog gebruikt te zijn is het fort daarna in onbruik geraakt, waarna in de jaren '90 een grote renovatie heeft plaatsgevonden en het fort is heropend als museum en zeeaquarium, met een mogelijkheid voor horeca op de bovenverdieping.

Verder bestaat een groot deel van dit erfgoed uit onderdelen van de Atlantikwall, een rij fortificaties en bunkers langs de gehele Atlantische kust van Europa, van Noorwegen tot aan Zuid-Frankrijk, welke in onbruik is geraakt na afloop van de Duitse bezetting in de Tweede Wereldoorlog. Twee gebouwen zijn van bijzondere (toeristische) interesse, namelijk het Administratiegebouw ("het Casino") van de Duitse marine uit de Tweede Wereldoorlog en de unieke, vlakbij gelegen zogenaamde Flagruko ("Kroontjesbunker"). In het Administratiegebouw is het Atlantikwallmuseum gevestigd, een museum over de geschiedenis van de Atlantikwall en de diepe sporen die dit in Europa, en zeker ook in de gemeente Den Helder, heeft nagelaten. De Kroontjesbunker ligt in de beschermde Grafelijkheidsduinen en is op dit moment enkel onder begeleiding te bezichtigen.

Fort Kijkduin en het Atlantikwallmuseum liggen dicht bij elkaar en zetten er op in om één doorlopend verhaal te vertellen dat begint in Fort Kijkduin en wordt vervolgd in het Administratiegebouw. De geschiedenis van Den Helder als vesting (Stelling Den Helder) tot en met de meidagen 1940 wordt getoond in het Fort Kijkduin. De Atlantikwall en de oorlogsgeschiedenis van het Waddengebied en van Den Helder krijgen een plaats in het Atlantikwallmuseum. Die laatste vormt de uitvalsbasis voor bezoekers van het oorlogserfgoed in Den Helder en omgeving en in het Waddengebied.

Inzet is om het militair-cultureel erfgoed in Huisduinen verder op te knappen. Met betrokken partijen wordt gestreefd om door middel van samenwerking en promotie te werken aan een bescheiden groei in bezoekersaantallen ten opzichte van de afgelopen jaren. Stichting Erfgoed Den Helder zet in op een samenhangende ontwikkeling van De Stelling Den Helder, waaronder Willemsoord, de Helderse Zeewering en de forten Erfprins, Dirksz. Admiraal, Westoever en Harssens. Een zeer belangrijke ambitie hierbij is het realiseren van het 'Rondje Stelling', waarbij alle onderdelen van De Stelling op een goede manier met elkaar verbonden worden met wandel-, fiets- en vaarroutes en een gezamenlijke

programmering en promotie. Fort Kijkduin en het Atlantikwallmuseum zijn een extra lus aan dit 'Rondje Stelling', die de moeite meer dan waard is en bezoekers momenteel al goed weten te vinden.

Dijk & horeca

De Helderse Zeedijk is een kenmerkend element in Huisduinen. Het staat symbool voor de voortdurende strijd tegen het water, gedurende de geschiedenis, vandaag de dag en richting de toekomst. Veel mensen wagen zich tijdens een storm op de dijk om over de woeste zee uit te kijken. Tegelijkertijd is het ook een uniek uitzichtpunt op mooie dagen, van waaruit kan worden uitgekeken over de Noordzee, de Razende Bol, Den Helder en over het Marsdiep richting Texel. De waterveiligheid van de dijk is een continue prioriteit. We houden rekening met een toekomstige versterking van de dijk en zorgen dat hier voldoende ruimte voor beschikbaar blijft. De aantrekkelijkheid van de dijk wordt onderstreept door de aanwezigheid van twee horecagelegenheden met terras en een exclusieve overnachtingsmogelijkheid (in het voormalige Kustwachttorentje) op deze dijk. Ook Hotel Beatrix bevindt zich in de directe nabijheid van de dijk en op kleine afstand biedt ook Fort Kijkduin ruimte voor een horecaonderneming.

Met het plan 'Toeristisch Knooppunt Huisduinen' hebben een aantal ondernemers een aantal jaar geleden een voorschot genomen op een versterking van het 'toeristisch product' in Huisduinen. De kwaliteiten van het gebied maken het in potentie kansrijk voor verdere ontwikkeling van het toerisme, met een combinatie van strand, dijk en uitzicht en toegankelijk militair cultureel, aangevuld met ontspanningsmogelijkheden in de aanwezige horeca. We zetten er op in om het gebied rondom de dijk in de toekomst te versterken naar een aantrekkelijk verblijfsgebied. Ook kan worden gekeken naar mogelijkheden om samen te werken, bijvoorbeeld met evenementen of promotie. Nieuwe initiatieven in het gebied moeten bijdragen aan een versterking van het 'toeristische product' van dit gebied. Kleinschalige invullingen met horeca of verblijfsrecreatie passen goed binnen de ontwikkelrichting voor Huisduinen. Op de dijk houdt de gemeente vast aan het huidige ruimtebeslag en de huidige schaal van de bebouwing, gezien de waarde die gehecht wordt aan het vrije uitzicht vanaf de dijk.